ประเพณีวัฒนธรรม

๑. ประเพณีบุญสารทเดือนสิบ

ประเพณีบุญสารทเดือนสิบวิวัฒนาการมาจากประเพณี เปตพลีของพราหมณ์ ซึ่งลูกหลานจัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ ผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่มากของชาวภาคใต้และชาวนครศรีธรรมราช เป็นงานบุญเพื่อแสดงความกตัญญูบุพการีซึ่งล่วงลับไปแล้ว ตามความเชื่อทางพุทธศาสนาว่าผู้ล่วงลับไปแล้วมีบาปมากจะตกนรกและกลายเป็น **"เปตชน"** หรือเปรตจะถูกปล่อยตัวจากนรก เพื่อให้มาพบญาติพี่น้องและลูกหลานของตนในเมืองมนุษย์ ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ และให้กลับไปในนรกดังเดิม ก่อนพระอาทิตย์ขึ้น ในวันแรม ๑๕ ค่ำเดือน ๑๐ การจัดงานประเพณีบุญสารทเดือนสิบ ระหว่าง แรม ๙ ค่ำ เดือน ๑๐ ถึงวันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๑๑ รวม ๑๐ วัน ๑๐ คืน ในวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นวันยกหมุรับ หรือหมุรับซึ่ง หมุรับ ประกอบด้วยขนม ๕ อย่าง คือขนม ลา พอง สะบ้า ดีซำ และขนมไข่ปลา

๒. ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ

ในปัจจุบัน ประเพณีนี้ทุกภาคส่วนร่วมกันจะนำผ้าไปห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ณ วัดพระบรมธาตุวรมหาวิหาร ในวันมาฆบูชา (ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓) และวันวิสาขบูชา (วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖) ซึ่งจะมีขบวนแห่ผ้าพระบฏพระราชทาน ๕ ผืน ประกอบผ้าพระบฏพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนสุดาฯ สยามราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

๓. ประเพณีชักพระ หรือลากพระ

การลากพระนิยมทำกันในวันออกพรรษา คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ เพียงวันเดียว มีทั้งการลากพระบกและพระน้ำ

๔. ประเพณีอาบน้ำคนแก่

ประเพณีอาบน้ำคนแก่เป็นพิธีที่เกี่ยวเนื่องมาจากประเพณี สงกรานต์ (วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน)

๕. ประเพณีสวดด้าน

ในวันธรรมสวนะ พุทธศาสนิกชนจะมาทำบุญฟังธรรมกัน ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งถือกันว่าเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนามาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงมีชาวบ้านมาทำบุญกันมากเป็นพิเศษ สถานที่ที่จัดให้มีภิกษุสงฆ์มาเทศนา คือในวิหารคดหรือระเบียง ชาวนครศรีธรรมราชเรียกว่า “ด้าน” การเทศน์ของพระภิกษุสงฆ์จะมีด้านละหนึ่งธรรมาสน์อย่างน้อย

๖. ประเพณีแห่นางดาน เทศกาลมหาสงกรานต์

ความเป็นมา ประเพณี แห่นางกระดานหรือแห่นางดาน เป็นส่วนหนึ่งของประเพณีตรียัมปวาย หรือประเพณี โล้ชิงช้าของศาสนาพราหมณ์ โดยพราหมณ์จะอัญเชิญเทพนางกระดาน ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน ๓ องค์ ขึ้นประดิษฐานบนเสลี่ยงแล้วแห่แหนไปยังจุดนัดหมาย ประเพณีนี้จัดขึ้นในวันที่ ๑๔ เมษายน เทพนางกระดาน ๓ องค์ประกอบด้วย พระอาทิตย์ พระธรณี และพระคงคา

๗. ประเพณีกวนข้าวยาคู

ความเชื่อของชาวนครศรีธรรมราชมีความเชื่อที่เกี่ยวเนื่องกับพุทธประวัติ ตอน นางสุชาดาถวายข้าวมธุปายาสยาคู แก่พระพุทธเจ้า ประเพณีกวนข้าวยาคูนิยมกวน ในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ และ ๑๔ ค่ำ เดือน ๓ ก่อนวันมาฆบูชา

ใช้วัดเป็นสถานที่กวนข้าวยาคู

๘. ประเพณีตักบาตรธูปเทียน

ประเพณี ตักบาตรธูปเทียน เกิดจากพุทธศาสนิกชนนำธูปเทียนดอกไม้ไปนมัสการและจุดไฟเพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เนื่องในเทศกาลวันเข้าพรรษา ประเพณีนี้จะจัดในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘

๙. ประเพณีให้ทานไฟ

การให้ทานไฟ หมายถึง เป็นการทำบุญเพื่อให้พระภิกษุสงฆ์เกิดความอบอุ่นในตอนเช้ามืดของคืนที่มีอากาศหนาวเย็น โดยใช้ลานวัดเป็นที่ก่อไฟและทำขนมไปถวายพระ ประเพณีนี้นิยมทำกันในเดือนอ้าย หรือเดือนยี่ของทุกปี ช่วงอากาศหนาวเย็น

